

[< Tilbage](#)

Økologi, Planter

Vinterhvedesorter med brødkvalitet i OrganicXseeds

I OrganicXseeds findes økologisk udsæd af en række kendte og mindre kendte vinterhvedesorter til høst 2023. Der er bl.a. sorter, som udbydes af tyske forhandlere, hvoraf flere er afprøvede i nordtyske økologiske forsøg. Flere af sorterne har brødkvalitet.

Viden om Opdateret 18. august 2022

Brødhveder i bekendtgørelsen

De udbudte sorter Informer, Bright, KWS Extase og KWS Montana fremgår som godkendte hvedesorter til brødhvede i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2022/2023. Sorterne er afprøvet i danske forsøg. Informer og KWS Extase er afprøvet i både konventionelle og økologiske forsøg, og Bright og KWS Montana er afprøvet i konventionelle forsøg, KWS Montana kun et enkelt år. I Sortinfo kan man finde målte kvalitetsegenskaber for sorter afprøvet i danske landsforsøg.

Tyske brødhvedekategorier

Flere sorter har brødhvedekvalitet efter den tyske skala for brødhvede. I Tyskland er kategorierne for brødhvedekvalitet fastlagt efter minimumskrav for en række bagekvalitetsegenskaber (volumen- og meludbytte, dejens elasticitet, dejens overflade, faldtal, sedimentationsværdi, vandoptag).

Der er fire klasser:

- **E-hvede:** Elite-hvede, brødhvede af høj kvalitet
- **A-hvede:** Kvalitetsbrødhvede med lavere krav end E-hvede
- **B-hvede:** Brødhvede med lavere krav end E- og A-hvede
- **C-hvede:** Øvrige hveder, bruges primært til foder

I tabellen herunder er der anført en kategorisering af brødhvedekvalitet for udbudte sorter fra den tyske og den østrigske beskrivende sortliste 2022. For de resterende sorter er man henvist til at finde oplysninger hos forhandlerne på deres respektive hjemmesider og i deres produktkataloger.

Forsøgsresultater

En del af sorterne udbydes af danske forhandlere og er afprøvet i danske sortsforsøg, både konventionelle og økologiske forsøg. Informationer om de enkelte sorter og resultater fra danske sortsforsøg kan du finde på [SortInfo](#) og i [Oversigt over Landsforsøgene](#) ®.

Flere sorter er forædlet og afprøvet til økologi i bl.a. Tyskland, Østrig og Schweiz.

En del af sorterne er afprøvet i nordtyske økologiske sortsforsøg, og i tabellen herunder er der linket til forsøgsresultater fra disse forsøg. Der kan også findes oplysninger om sorterne i den [tyske beskrivende sortsliste](#).

I den beskrivende sortsliste har dyrkningsegenskaber karakterer efter en skala 1-9, hvor høj værdi betyder stærkt udtryk af den pågældende egenskab, og 5 er en middelværdi. I den beskrivende sortsliste indgår kun beskrivelser underbygget af officielle forsøg og/eller fra landsforsøg.

I tabellen er der desuden angivet med landekode, i hvilke lande sorterne er optaget på national sortsliste, og derfor er afprøvet i værdiafprøvning og godkendt i det pågældende land.

I tabellen fremgår alle vinterhvedesorter, der pr. 18. august er tilgængelige i OrganicXseeds. Sorterne fremgår ikke i en prioriteret rækkefølge.

Sortsnavn	Sorter i bekendtgørelse DK ¹⁾	Brødhvede-kvalitet Tyskland, 2021 ²⁾	Brødhvede-kvalitet Østrig skala 1-9 ³⁾	Danske sortsforsøg ⁴⁾	Nordtyske sortsforsøg ⁵⁾	Sortsliste ⁶⁾
KWS Extase	x			Ø2020-2021, K2017-2023		DK, NL, FR
Informer	x	B (Ø)		Ø2020-2021, K2016-2023	2021, 2020, 2019	DK, DE, LT, SE, NL
KWS Montana	x	E (K)		K2016		DE
Bright	x			K2021-2022		DK, SE, EE, PL
Rembrandt				K2019-2023		DK
Graham				K2015-2022		IE, NL
Pondus				Ø2021, K2019-2023		DK
KWS Essenz		A (Ø)				DE
SY Koniko		E (K)				DE
Wendelin		E (Ø)			2021, 2020, 2019	DE
KWS Keitum		C (K)			2021	DE, BE
Alessio			7 (K)		2020, 2019	AT
Montalbano						CH
Turandot					2020	CZ

Sortsnavn	Sorter i bekendtgørelse DK ¹⁾	Brødhvede-kvalitet Tyskland, 2021 ²⁾	Brødhvede-kvalitet Østrig skala 1-9 ³⁾	Danske sortsforsøg ⁴⁾	Nordtyske sortsforsøg ⁵⁾	Sortsliste ⁶⁾
Wiwa						CH, CZ

1) Godkendte hvedesorter til brødhvede i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2022/2023.

2) Oplysninger fra den tyske beskrivende sortsliste 2022. Ø = økologiske dyrkningsbetingelser. K = konventionelle dyrkningsbetingelser.

3) Oplysninger fra den østrigske beskrivende sortsliste 2022.

4) Forsøgsoplysninger kan findes på SortInfo eller i Oversigt over Landsforsøgene ®

5) Forsøgsoplysninger fra økologiske forsøg i Schleswig-Holstein.

6) Landekoder for de lande, hvor sorten er afprøvet i værdiafprøvning og optaget på sortsliste.

OrganicXseeds og dispensationer til brug af ikke-økologisk udsæd

I OrganicXseeds er vinterhvederne opdelt i fire sortskategorier efter brød- og kagemel, foderhvede og ikke specificeret anvendelse. Nogle sorter er placeret i flere kategorier og andre kun i en enkelt. Stol ikke blindt på denne opdeling, da sorter kan være fejllplaceret.

Du kan finde information om forhandlere af de enkelte sorter i OrganicXseeds.

Kun i det tilfælde at der er udsolgt af økologisk udsæd af vinterhvede, eller at du har nogle særlige og individuelle krav til sortsvalg, vil du have mulighed for at få dispensation til at anvende andre sorter, end de sorter der udbydes økologisk. Dispensationen skal søges elektronisk hos Landbrugsstyrelsen via login i OrganicXseeds.

Sortsvalg

Udbuddet af sorter via [OrganicXseeds](#) giver mulighed for at afprøve nye og anderledes økologiske sorter med interessante egenskaber. Men samtidig vil der være stor usikkerhed om, hvordan sorter, der ikke er afprøvet i danske eller sammenlignelige forsøg, vil klare sig under danske forhold.

Man kan vælge at holde sig til det kendte, og en anden mulig tilgang kan være at starte op med et begrænset areal med en eller flere sorter, for på den måde selv at kunne vurdere dyrkningssegenskaber, udbytte og kvalitet, uden at sætte alt på et bræt.

Vær opmærksom på om sorten er afprøvet i danske eller sammenlignelige forsøg og

- har effektiv resistens mod gulrust, Septoria, meldug og brunrust
- har de ønskede kvalitetsegenskaber
- har givet stabilt og stort udbytte i flere års forsøg
- har en god højde så den kan skygge for ukrudtet
- har en god stråstivhed for at mindske risiko for lejesæd
- er vinterfast

Det tilrådes at forhøre sig om specifikke kvalitetskrav hos potentielle aftagere.

Kilder:

- Landbrugsstyrelsen, [godkendte hvedesorter og kvalitetskrav til brødhvede](#)
- www.sortinfo.dk
- [Beschreibende Sortenliste, Bundessortenamt 2022](#)
- [Österreichische Beschreibende Sortenliste 2022](#)
- Landwirtschaftskammer Schleswig-Holstein, [Ökologischer Pflanzenbau](#)
- www.organicxseeds.dk

Emneord

[Brødhvede](#)[Korn](#)[Vinterhvede](#)

Publiceret: 25. august 2021

Opdateret: 18. august 2022

Vil du vide mere?

Tove Mariegaard Pedersen

Specialkonsulent

Innovationscenter for Økologisk Landbrug P/S

tove@icoel.dk

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S   Tlf.   8740 5000
Agro Food Park 15   Fax.   8740 5010
8200 Aarhus N   Email   info@seges.dk

